

VK. 1.4.1993 p 11

Goede zaak

Luitenant-generaal H. Couzy 'weet helemaal niet of er wel een goede zaak is' die de inzet van militairen in voormalig Joegoslavië zou rechtvaardigen, met de daarmee gepaard gaande risico's.

Ook Ton de Kok, Tweede-Kamerlid voor het CDA, betwijfelt of het zin heeft 'onze jongens zomaar door een troep bandieten overhoop te laten schieten.'

Ongelooflijk. Is het feit dat daar al bijna twee jaar duizenden gewone, onschuldige burgers — mannen en vrouwen, kinderen en ouderen — verjaagd worden, aan flarden geschoten, mishandeld, verkracht, gemarteld, verminkt en vermoord, geen aanwijzing voor een goede zaak?

Zeker, het gaat voor een deel om 'een stelletje roverhoofdmannen', 'een troep bandieten', maar waarom zou dat geen goede reden zijn om in te grijpen?

Bovendien valt er wel degelijk een systematiek te bespeuren. Zo is het vanaf het begin opvallend uit welke hoek de agressie het eerst, het meest en het hevigst komt (u mag raden welke).

Al die tijd horen we van zowel de geregelde als de zogenaamd ongeregelde 'roverhoofdmannen' en hun politieke leiders steevast dezelfde absurde excuses voor de onbeschrijflijke gruweldaden: het gaat om de nationale eer, de waardigheid van het volk is in het geding, de economie, cultuur en collectieve identiteit moeten beschermd worden, en überhaupt betreft het zo'n groots en trots volk dat absolute rechten en totale macht gepast zijn.

Toegevoegd wordt meestal dat de anderen — vooral moslims en Kroaten — de agressie aan zichzelf te danken hebben omdat ze zich niet gedwee laten beschieten, beroven, verjagen, verkrachten of afsiachten, maar zich soms proberen te verdedigen en — nderdaad — wel eens wraak nemen (hetgeen dan flink wordt opgeblazen). Of er worden gewoon wat aanvallen door Kroaten of moslims verzonnen.

En trouwens, deze mensen zouden zodanig collectief besmet zijn door het gedrag van hun vroegere generaties dat nog nauwelijks van mensen sprake zou zijn. Hetzelfde wordt gedacht van volksgenoten met een andere mening of een minder 'zuivere' bioedlijn.

Het is volstrekt logisch dat dergelijke waanideeën tot het soort meedogenloosheid inspireren waarover we dag in dag uit via de media kunnen vernemen. Het is zonneklaar dat de bendes royaal van bewapening worden voorzien door het regime van extreme nationalistten in het moederland (niet gehinderd door welke sanctie dan ook).

En ten slotte is het duidelijk dat een en ander een gigantische winst oplevert (men heeft al minstens 70 procent van Bosnië 'etnisch gezuiverd').

Mijns inziens ligt het absurde in deze oorlog niet in de onvoorstelbare wreedheden die begaan wor-

den. Immers, van mensen met fascistische wanen valt weinig anders te verwachten. Wat mij echt verbijstert is de grootschalige hypocrisie in Europa, met de EG voorop.

Elk excuus lijkt gewettigd om de harde waarheid te verdoezelen dat in een naburig, nog onlangs populair vakantieland doelgerichte en systematische volkerenmoord plaatsvindt. Bij voorkeur wordt gesproken van een burgeroorlog, waar je je met goed fatsoen toch niet mee kunt bemoeien.

Natuurlijk worden door alle partijen wandaden gepleegd. Maar alles wordt hier op één hoop gooid. Feiten, proporties en verantwoordelijkheden raken geheel uit het zicht.

Het lijkt me moeilijk vol te houden dat er geen 'goede zaak' zou zijn.

Los daarvan kan men nog steeds tegen militaire interventie zijn vanwege de risico's. In dat geval laten we eenvoudig een tweede holocaust in Europa toe. Laten we dat dan in godsnaam ruiterlijk toegeven, ophouden met al die walgelijke schijnheiligheid, en achteraf gewoon zeggen: 'Okee, *wir haben es gewußt*, maar onze militairen durfden niet.'

En ondertussen rustig '40-'41 blijven herdenken, want dat is toch iets heel anders!

DEN HAAG

drs C. P. van der Veld